Anul LXVI. Sibiu, Sâmbătă 24 Februarie (9 Martie) 1918. Nr. 21.

Telegraful Roman

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta

ABONAMENTUL:
Pe un an 24 coroane.
Pe şase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze
Administraţiei ziarului «Telegraful Român», Sibiiu, str. Măcelarilor 45.
Corespondenţele
să se adreseze Redacţiei «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE:
Un şir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil., pentru a doua- şi a treia oară câte 20 fil.
Pentru inserate mai mari după învoială.

Nr. 1409/1918 Pres.

VASILIE,

cu mila lui Dumnezeu smeritul Arhiepiscop şi Mitropolit al bisericii ortodoxe a Românilor gr.-or. din Ungaria şi Transilvania.

Prea cucernicilor protopresbiteri, cucernicilor preoţi şi vouă tuturor drept credincioşilor creştini ai de Dumnezeu păzitei noastre arhidieceze Transilvane, dar şi pace dela Dumnezeu cel mărit în Sfânta Treime, iar dela smerenia mea binecuvântare arhierească cu dorinţa ferbinte de mântuire şi vecinică fericire în Domnul.

Sfânta noastră biserică ca o mamă învăţătoare ne înfăţişează, într'o formă văzută, în serviciul său dumnezeesc, învăţătura sa despre credinţa, nădejdea şi dragostea creştinească, — şi prin cetiri din sfintele cărţi: Apostol, Evangelie şi Psaltire, — apoi prin cântări duhovniceşti şi prin închinăciunea sfintelor icoane, care ne zugrăvesc toate întâmplările cele mai însemnate ale mântuirii noastre, — îndeamnă cu stăruinţă pe creştini a-şi însuşi aceste virtuţi cereşti.

Un serviciu dumnezeesc osebit a statorit biserica pentru postul cel mare, atât în ce priveşte rânduiala sfintelor slujbe, cât şi în vieţuirea credincioşilor. Pentrucă deşi toate zilele de preste an sunt lăsate de Dumnezeu pentru pocăinţă, curăţirea de păcate şi pentru desăvârşirea noastră, totuşi zilele sfântului şi marelui post sunt recomandate într'un mod deosebit de către sfânta biserică a le întrebuinţă spre scopul mântuirii noastre.

Sfinţii Părinţi şi dascăli ai bisericii, după pilda Mântuitorului nostru Iisus Cristos au rânduit sfântul şi marele post ca un timp de reculegere, de deşteptare şi înoire sufletească pentru toţi creştinii, tineri şi bătrâni, bărbaţi şi femei, bogaţi şi săraci, învăţaţi şi neînvăţaţi, ca să cugete la cele de folos spre zidirea lor, — să se nevoiască spre îndreptarea şi deplinirea lor, şi să pună în lucrare învăţăturile de suflet folositoare, cari biserica le vesteşte, mai vârtos acelea, de a lăpădà necurăţia şi poftele lumeşti, şi a vieţuì cu trezie, cu dreptate şi cu bunăcredinţă.

Postul se recomandă de sfânta noastră biserică ca necesar pentru sănătatea trupului, ca necesar chiar şi pentru desvoltarea şi înălţarea sufletului. Nimenea nu poate tăgăduì, că schimbarea mâncărilor, schimbarea carnei cu legume, şi înfrânarea totală în unele timpuri şi ocaziuni, contribuie la curăţirea sângelui, la sprintenirea şi sănătatea trupului. «Întreabă pe doftori, — zice sf. Ioan Gură de Aur, — şi-ţi vor spune lămurit, că cumpătarea este maica sănătăţii, pe când necumpătarea şi îmbuibarea este pricina multor boale».[1] «Postul este veselia sufletelor, înfrumseţarea bătrânilor, disciplina şi educaţiunea tinerilor, diadema şi ornamentul a toată vârsta şi sexul».[2] Iată pentruce legea postului s'a recomandat aşà de mult de legiuitorii Vechiului Testament şi de legiuitorii şi filozofii tuturor popoarelor.

Grecii cei vechi, înainte de a întrebà oracolele lor (prorocii păgâni) despre întâmplările viitoare, — spre a se învrednicì de răspuns, ţineau un post aspru de 2—3 zile. Despre Romani povesteşte Tit Liviu, că au decretat în fiecare cinci ani un post în onoarea zeiţei Ceres. Regele Numa Pompiliu, care însuş aduceà jertfă în fiecare an, se pregăteà mai nainte prin post. Iuliu Caesar posteà totdeauna odată pe lună, seara; împăratul August se lăudà, că a postit odată, ca şi Iudeii, toată ziua până seara. Despre filozoful Pitagora se zice, că a postit 40 de zile. Asemenea recomandau foarte mult postul şi filozofii Stoiciani. Seneca aproape un an întreg s'a înfrânat de carne şi de peşte, ceea-ce i-s'a făcut, cum zice el, o deprindere dulce, fiindcă i-se păreà, că sufletul devine mai uşor şi mai sprinten.[3]

Legea postului există dela începutul lumii şi se întemeiază pe necesitatea firii omeneşti. Iisus Cristos nu numai că n'a desfiinţat legea postului, ci a aplicat-o el însuş, postind 40 de zile înainte de a începe activitatea sa publică: predicarea evangheliei.

Biserica având în vedere nenumăratele nevoi trupeşti, nenumăratele ocupaţiuni, cu cari omul este dator să vină în ajutorul familiei şi al societăţii în genere, a întocmit sfintele posturi, ca stadii, sau staţiuni pentru cei-ce vor să se desăvârşească duhovniceşte, şi le-a aşezat în timpurile cele mai potrivite ale anului. «Păstrarea înfrânării, — zice sf. Leon cel mare, — este întipărită în patru timpuri, pentruca să cunoaştem noi în curgerea anului, că neîncetat avem trebuinţă de curăţire, şi că în cursul vieţii noi totdeauna trebuie să stăruim de a nimicì prin post şi rugăciune păcatul, care se înmulţeşte prin îngreunarea trupului şi prin necurăţia dorinţelor».[4] Astfel, ţinem postul de primăvară sau postul învierii; postul de vară, postul lui Sân-Petru; postul de toamnă, postul Sfintei-Mării, şi postul de iarnă, postul Naşterei Domnului.[5] Aşà primăvara, când schimbarea aerului are o influinţă deosebită asupra organismului nostru trupesc, şi când învierea naturei, reînvierea plantelor ne pune în privire într'un mod atât de vorbitor reînvierea din amorţire şi renaşterea noastră duhovnicească, — biserica ne întimpină cu postul cel mare, postul cel mai lung şi mai necesar, postul Invierii sau al Paştelor. Acest post se numeşte mare, pe de o parte pentru însemnătatea aşezării lui, iar pe de alta, pentrucă este mai lung decât toate celelalte posturi, — se mai numeşte şi postul *patruzecimei*, păresimi.[6]

Postul cel mare se deosebeşte de celelalte atât prin asprimea înfrânării, cât şi prin tonul de umilinţă al serviciului dumnezeesc, care este un serviciu de doliu şi de pocăinţă. Pentru a deşteptà în noi şi mai mult simţământul nevredniciei noastre, biserica în zilele postului celui mare, afară de Sâmbăta şi Dumineca, săvârşeşte numai liturgia darurilor celor mainainte sfinţite. Tot serviciul dumnezeesc al marelui post trebuie a se săvârşì cu multă linişte, fără grăbire, cu cea mai mare evlavie. In Paresimi preoţii întrebuinţează sfintele odăjdii de coloare neagră. Astfel biserica, chiar şi prin forma din afară a serviciului dumnezeesc ne învaţă, ce trebuie să se săvârşească în lăuntrul nostru, căci în inima celui ce se căieşte, nu trebuie să fie atunci nimica altceva, decât întristarea cea duhovnicească şi dorinţa ferbinte, de a dobândì lumina de sus şi a ni se deschide prin rugăciune uşile milostivirii lui Dumnezeu.

«Aceste sfinte zile a Patruzecimei, datorim noi, fraţilor, — zice fericitul Augustin, — a le petrece cu tot respectul, fără ca să ne înspăimântăm de lungimea lor; cu cât sunt mai multe zile de post, cu atât este mai folositoare doctoria; cu cât este mai lungă calea înfrânării, cu atât este mai bogată câştigarea mântuirei. Dumnezeu ca doftorul sufletelor noastre a aşezat pentru cei evlavioşi timpul cel mai potrivit de a preamărì, iar pentru cei păcătoşi timpul cel mai potrivit de rugăciune, pentru unii, ca să caute linişte, iar pentru alţii, să se roage de iertare. Timpul patruzecimii este potrivit, — nici scurt pentru preamăriri nici lung pentru îndurări. Sfântă şi mântuitoare este calea patruzecimei, pe care mergând păcătosul, îşi atrage prin pocăinţă îndurarea lui Dumnezeu, iar evlavioşii linişte.»[7]

Trebuie dar bine înţeles, iubiţilor, că postul nu este numai schimbarea mâncărilor de carne cu legume, sau înfrânarea totală de hrană, în parte, sau pe o vreme, ci post este orice faptă a lăpădării de sine. Adevăratul post este schimbarea vieţii, «să se întoarcă fiecare din calea cea rea», să se înfrâneze nu numai de mâncare, ci şi de păcate, — nu numai de carne, ci şi de poftele trupeşti, precum ne învaţă biserica zicând: «Postindu-ne, fraţilor, trupeşte, să ne postim şi duhovniceşte, — să deslegăm toată legătura nedreptăţii, să rupem încurcăturile tocmelelor celor silnice, tot zapisul cel nedrept să-l spargem. Să dăm flămânzilor pâne, şi pe săracii cei fără de case să-i aducem în casele noastre».[8] Pentrucă «de bucate postindu-te, sufletul meu, şi de pofte necurăţindu-te, în deşert te lauzi cu nemâncarea, că de nu ţi se va face ţie pricină de îndreptare, ca un mincinos vei fi urât de Dumnezeu».[9] Postul trebuie să fie deci un prilej de umilinţă şi rugăciune, un îndemn spre milostenie şi fapte bune, timp de sporire în credinţă, şi pregătire pentru primirea sfintelor taine.

Postul trupesc, oricât de aspru ar fi, fără cel sufletesc, fără faptele dragostei creştineşti, fără rugăciuni şi milostenie, nu aduce folos. De aceea zice Sf. Ioan Gură de aur: «Respect postului, nu celuice-i înfrânare de mâncări, ci depărtare de păcate. Căci celce socoteşte postul numai abţinere de mâncări, acela este care-l necinsteşte. Posteşti? Arată-mi prin faptele tale! Ce fapte? — vei zice. — Dacă vezi sărac, milueşte-l, dacă vezi pe inimic, împacă-te, dacă vezi amic sporind, nu-l pizmuì, dacă vezi frumseţă, întoarce-ţi privirea. Aşadar să nu postească numai gura, ci şi ochiul şi urechea, picioarele şi mânile, şi toate membrele trupului nostru. Să postească mânile, curate fiind de răpire şi sgârcenie, — să postească picioarele, depărtându-se de drumul ce duce la privelişti nelegiuite, — să postească ochii, nevoindu-se de a nu privì la frumseţi străine şi trecătoare, — să postească urechea, neascultând clevetiri şi vorbe necuviincioase, — să postească şi gura de vorbe ruşinoase şi defăimări, căci ce foloseşte înfrânarea de carne şi peşte, dacă muşcăm pe fraţii noştri şi-i sfăşiem? Că celce calumniază, a mâncat carne din frate, a muşcat din trupul deaproapelui».[10]

Dacă creştinii şi oamenii preste tot ar păzì postul aşà, dupăcum îl propoveduеşte biserica, atunci n'ar fi certe şi duşmănii între oameni, n'ar fi răsboaie şi vărsări de sânge între neamuri. Căci «să presupunem, — zice sf. Ioan Gură de aur, — că tu nu poţi postì din cauză, că ţi-e zdruncinată sănătatea, — dar spune-mi mie, pentruce nu te împaci cu vrăşmaşul tău? Nu cumva şi în aceasta te desvinovăţeşti cu neputinţa trupului? Dacă tu ascunzi în tine răutatea şi pizma către cineva, — ce desvinovăţie areţi? Ca să te desvinovăţeşti în aceasta cu lipsa de sănătate nu poţi».[11]

Pentru aceea zice sf. Vasilie cel mare: «Adevăratul post este înstrăinarea de rău, înfrânarea limbei, depărtarea de mânie, fugirea de patimi, de vorbirea de rău, de minciună, de jurământ strâmb. In acestea stă bunătatea postului».[12] Că «ce folos este a postì cu trupul, şi apoi a-ţi umpleà sufletul cu mii de răutăţi?»[13]

---

[1] Chrysostom, Omil. 2. despre pocăinţă.
[2] Chrysostom, Omil. 2 la facere.
[3] Anno peracto, non tantum facilis mihi erat consuetudo, sed dulcis. Agiliorem mihi animum esse credebam, etc. — Epist. 108.
[4] Sermo XIV.
[5] S. Leo M. Serm. 8. De jej. dec. mens.
[6] Dela cuvântul latinesc Quadragesima.
[7] LXIX. Sermo de tempore.
[8] Triod, stihira de Miercuri seara în săpt. 1-ia a postului mare.
[9] Triod, stih. de Miercuri dim. în săptămâna brânzei.
[10] Chrysostom, Omil. 10. la facere.
[11] Omil. 3. Stat.
[12] Omil. 2. despre post.
[13] Omil. 8. In hexaimeron.

Păziţi dar porunca postului, iubiţilor mei fii, lăpădaţi lucrurile întunerecului, înlăturaţi cearta şi pizma. Incingeţi-vă cu armele luminei, fiţi curaţi, pacinici, fără mânie, stăruiţi în rugăciune şi priveghere. Mergeţi la sfânta biserică, ascultaţi sfânta liturgie, mărturisiţi-vă păcatele şi primiţi cu vrednicie sfânta cuminecătură, ca cei slabi să se întărească, cei bolnavi să se tămăduiască şi cu toţii cu o inimă şi cu un cuget să lucraţi pentru fericirea şi propăşirea voastră morală şi materială şi a scumpei noastre patrii, prin abnegaţiune şi orice jertfire.

Iar voi, iubiţi preoţi şi împreună slujitori, vestiţi cu stăruinţă cuvântul dumnezeesc credincioşilor în acest timp al postului, — învăţaţi-i despre folosul sufletesc al sfintei taine a pocăinţei, să-şi cerceteze conştiinţa, şi să se deştepte în ei simţul părerii de rău pentru păcatele lor, arătându-le primejdia sufletească ce urmează din amânarea pocăinţei şi din neîngrijirea de curăţia conştiinţei, — că creştinul, care se căeşte de păcatele ce a săvârşit şi le mărturiseşte duhovnicului, primeşte dela acesta prin puterea Duhului sfânt iertare, făcându-se nevinovat şi drept, căci Părintele ceresc pentru patimile şi moartea Fiului său priveşte cu îndurare la pocăinţa greşitului, şi îi va iertà păcatele, dacă le va mărturisì înaintea preotului cu sinceritate, cu nădejde în mila dumnezeească, cu părere de rău şi cu hotărîre de a nu se mai întoarce la păcat.

Facă milostivul şi înduratul Dumnezeu, ca acest sfânt post mare, în care intrăm, să fie cel mai mănos în gândiri, dorinţe şi fapte bune creştineşti, în fapte de adevărată pocăinţă şi de dragoste în privinţa deaproapelui şi în făptuiri mântuitoare şi patriotice.

Darul Domnului nostru Iisus Cristos şi dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea sfântului Duh să fie cu voi cu toţi. Amin.

Dat în Nagyszeben (Sibiiu), reşedinţa noastră arhiepiscopală-mitropolitană, la Dumineca lăsatului de carne, 25 Februarie 1918.

Vasilie m. p.,
arhiepiscop şi mitropolit.

Trupe germane în Finlanda. Dela *Stockholm* se anunţă:

Reprezentantul de aici al Germaniei, la ordinul guvernului său, a comunicat ministerului suedez, că Germania în urma cererii guvernului finlandez, trimite *trupe în Finlanda* pentru înfrânarea revoltei d'acolo, şi că trupele acestea, cu aprobarea Finlandei, au să ocupe în operaţiunile lor şi *insulele Aland*, în scop de a instala acolo o etapă. Germania, de altfel, nu are nici un interes teritorial pe insulele numite.

Guvernul suedez a luat, cu unele rezerve, la cunoştinţă declaraţiile germane.

Preliminariile de pace cu România

Dela *Bucureşti* se telegrafează în 6 Martie:

Preliminariile de pace cu România s'au semnat ieri seara. România cedează *Dobrogea întreagă* şi se învoeşte la *rectificarea graniţei* cătră Ungaria, demobilisează în parte şi uşurează transportul nostru de trupe la Odesa.

Biroul de corespondenţă anunţă în 7 Martie următoarele amănunte despre pacea cu România:

Tratatul preliminar de pace, semnat în 5 Martie la 7 ore seara în Buftea, între puterile centrale şi România, conţine următoarele:

Pătrunşi de dorinţa comună, ca răsboiul între alianţa împătrită şi între România să înceteze şi pacea să se restabilească, subsemnaţii, şi adecă: Secretarul de stat *Kühlmann*, ministrul de externe *Czernin*, vicepreşedintul sobraniei bulgare *Momcilov*, marele vizir *Talaat* paşa şi încredinţatul român *Argetoianu*, au hotărât ca, după ce armistiţiul semnat în 9 Dec. 1917 la Focşani, s'a denunţat în 2 Martie 1918 şi a expirat în 5 Martie 1918 la 12 ore la ameazi, începând cu 5 Martie 1918 la miezul nopţii se statoreşte armistiţiu de 14 zile, cu denunţare de trei zile. Intre subsemnaţi există deplin acord, ca în acest restimp se va încheia pacea definitiv, şi anume pe următorul temei:

1. România cedează puterilor din împătrita alianţă *Dobrogea* până la Dunăre.

2. Puterile împătritei alianţe vor îngriji, ca România să primească peste Constanţa un drum comercial până la Marea Neagră.

3. Rectificările frontierei, cerute din partea Austro-Ungariei la graniţa austro-ungară-română se primesc în principiu din partea României.

4. Se mai primesc în principiu şi dispoziţiile corespunzătoare situaţiei economice.

5. Guvernul român se obligă, să demobilizeze imediat cel puţin opt divizii din armata română. Demobilizarea are să fie condusă în mod comun din partea comandei supreme a grupului de armate Mackensen şi a comandei supreme române. Indată ce se va restabilì pacea între Rusia şi România, are să se demobilizeze şi ceealaltă parte a armatei române, întrucât va permite siguranţa de serviciu dela hotarul ruso-român.

6. Trupele române vor evacua fără întârziere teritorul ocupat austro-ungar.

7. Guvernul român se obligă să sprijinească din toată forţa, prin căile sale ferate, transportul de trupe ale puterilor aliate, peste Moldova şi Basarabia, la Odesa.

8. România se obligă să demită îndată ofiţerii Inţelegerii, cari se mai găsesc în serviciul român. Puterile din împătrita alianţă dau acestor ofiţeri Salvus conductus.

9. Acest tractat intră imediat în vigoare.

Acţiune de binefacere

Ne aducem aminte cum mai marii bisericii noastre, conduşi de măreaţa idee de a veni în ajutorul orfanilor şi văduvelor, au hotărât în anul 1915 înfiinţarea unui aşezământ, care are să potolească şi să svânte şiroae de lacrămi, să vindece ranele sufleteşti ale multor nenorociţi.

La apelul lansat pentru augmentarea prin daruri a fondului pentru orfelinat, se grăbiră bogaţi şi săraci, tinări şi bătrâni, să aducă obolul lor pe altarul iubirei curate.

Se anunţau, la început, numeroşi binefăcători.

Durere, isvorul ascuns al faptelor de caritate, inima, multora s'a cam răcit şi un indiferentism păgubitor se manifestă la noi tocmai faţă de un interes de ordin mai înalt. Iar, în acelaş timp, numărul sărmanilor noştri orfani creşte zi ce merge şi ne strigă zicând: «Eu plâng şi ochiul meu s'a prefăcut în lacrămi, căci departe zace mângăitorul care alina durerea sufletului meu». (Ieremia proc).

Datori sântem să nu ne depărtăm iubirea şi mila pentru aceşti apăsaţi de nevoi, fără vina lor.

Datori sântem să contribuim mai departe la alinarea suferinţelor ce îndură.

Gândul şi rugarea mea se adresează de astădată spre voi, onoraţii mei fraţi în Cristos, cari îndepliniţi misiune apostolească la iubiţii noştri soldaţi în garnisoane şi pe câmpul de luptă.

Sânt, poate, şi ei puţin dispuşi pentru contribuiri la colecte. Dar, de sigur, nu vor fi străini de obiceiul moştenit din strămoşi: *de a se purta discul la serviciul divin.* Din contră, sufletul lor se umple de mângăiere, văzând că pe lângă serviciul divin nu s'a părăsit obiceiul din satul lor. Se va gândi fiecare cu duioşie la vremile bune, când îşi depunea banul în discul purtat de vechiul crâsnic în bisericuţa de acasă.

Această măsură o poate efectui uşor ori care din fraţii mei în Cristos, fireşte pe lângă aprobarea superioritităţilor militare. Rezultatul va fi peste aşteptare: cu o singură purtare a discului se pot aduna zeci, uneori chiar sute de coroane.

Aceşti bravi ostaşi şi buni creştini înţeleg, că pe lângă rugăciune fapta bună şi milostenia sânt aripile de înălţare ale sufletului creştinesc spre isvorul mântuirii.

Ei înţeleg adevărul cuvintelor poetului:

«Sărmani, în haine rupte, prin care intră gerul,

«Şi'n măduvă pătrunde mai crâncen decât ferul;

«Goli, sarbezi, rupţi de foame şi obosiţi de trude,

«Trişti, tremurând de friguri, sub gerul iernii crude».

O, înţeleg, pentru că la ei cari au gustat ce e suferinţa, găsim ochi deschişi ce înţeleg necazurile, găsim urechi deschise, care aud suspinurile, aflăm inimi simţitoare, care pot fi cuprinse de binefacere şi milă faţă de cei mici.

Răsboiul acesta, pe lângă părţile sale dureroase, a avut partea bună de a deştepta în inima acestor bravi ostaşi virtuţile iubirii şi dărniciei. Ei şi-au curăţit sufletul în flacăra acestui răsboi. In patima urei şi a indiferentismului, şi-au însuşit virtutea iubirii frăţeşti şi ajutorării imprumutate, şi astfel cu drag îşi deschid inima şi punga, ca prin darul lor să şteargă măcar o lacrimă din cele multe.

Să încercăm cu toţii, stimaţi fraţi în Cristos, ca în felul acesta să vindecăm suferinţele şi chinurile năpăstuiţilor şi vom trăì veşnic în amintirea recunoscătoare a acestor fiinţe.

Dacă noi, propoveduitorii milei şi ai iubirii deaproapelui, ne-am purta

---

FOIŞOARA

Suferinţe

— Povestire după M. Jókai —

(Urmare).

Mânile-mi tremurau, răscolind prin sertare în aşa chip încât să bag de seamă să nu se observe că au umblat pe aici mâni străine. Dar când am dat peste un pachet de scrisori, legat cu o panglică de dantele, am lăsat la o parte orice precauţie, am rupt legătura şi am desfăcut acele scrisori cari, după toată aparenţa lor, nu putea să fie decât scrisori de iubire...

Aşa era într'adevăr.

In primul moment mi-am spus: Ce este adică, dacă nevastă-ta păstrează aci o corespondenţă nevinovată, din timpul fetiei, pe când încă nu te cunoştea... Fantazii de acestea cine n'a avut, şi tu însuţi poate... La ce să scormoneşti ast-fel de lucruri? E cinstit? E cu cale? E faptă de om serios şi cu onoare?...

Dar tot gândindu-mă astfel, am desfăcut o scrisoare din teanc, — şi ce văd? — Data lor era din timpul căsătoriei noastre, — nu erau scrisori nevinovate dintre doi tineri visători, pe cari îi apropie mai mult fantazia lor proprie, decât o dragoste reală şi înflăcărată...

Era în aceste scrisori trădarea cea mai infamă ce se poate comite împotriva unui bărbat. Cel care le semna, era unul din prietenii mei cei mai de aproape; — şi care le era conţinutul plin de patimă? Spunea acolo de păstrarea secretului, de bărbatul urgisit, erau sfaturi cum să fie ţinut acesta în amăgire, — şi toate, toate, îşi aveau data din timpul în care eu mă socotisem atât de fericit, din vremea acelor din urmă şase luni, — lunile mele de miere!

N'o să pot spune nimănui ce am simţit atuncea. Eram ca un om otrăvit,

Cu scrâşnire crâncenă, am citit toate scrisorile. M'am adăpat cu tot veninul lor. Şi când le-am aşezat şi le-am încuiat la loc în sertar, — nu mai eram un om, eram o fiară.

Nu m'am dus după nevastă-mea, fiindcă ştiam că, după obiceiul ei, cu atât mai curând avea să se întoarcă. Aşa a fost. Ce grăbită a sărit jos din trăsură, cum a alergat la mine, cum m'a îmbrăţişat, m'a sărutat... Mă întrebam, Dumnezeule, e cu putinţă să existe pe lume atâta falşitate?! — Dar m'am stăpânit.

Am cinat împreună, eu părând adâncit în gândurile mele, — ea mereu veselă, iubitoare, fericită... Insfârşit ne-am zis bună seara, şi fiecare ne-am retras în odaea sa.

Am stat aşa, cu ochii la ceasornic, aşteptând momentul. Când mi-am zis că acum trebue să doarmă adânc, în primul somn, m'am ridicat încet, şi am trecut fără cel mai mic zgomot în odaia ei.

Dormea. Dormea aşa de liniştit, de blând, ca însăşi nevinovăţia. Capul blond răsărea dintre pernele albe, aşa cum se zugrăvesc capetele de îngeri printre nori... Atâta nevinovăţie aparentă, şi atâta urâtă, neagră, scârboasă minciună în suflet!

Eram hotărât. Atât de hotărât, încât simţeam în braţele mele puteri uriaşe, puteri de oţel, răsbunătoare, neîndurate...

M'am apropiat încet, şi mi-am înfipt dintr'odată degetele de fier în gâtul alb... Ea a deschis ochii mari, negri, adânci de dragoste duioasă, — numai o clipă. Era în ei ceva întrebător, ceva de mirare, — dar n'a ţinut decât ca un fulger, — apoi s'au închis iar.

S'au închis pentru totdeauna. N'au avut timpul să vadă şi să înţeleagă grozăvia. S'au închis, şi a murit.

A murit ca o floare ruptă dintr'odată, a murit fără o mişcare de apărare, fără un gest de revoltă. Ca şi când ar fi adormit iarăşi. Nici atunci, când am ucis-o, n'a avut pentru mine nici o privire de mânie de dojană. A plecat capul cu resemnare asupra mânei mele, şi numai o picătură de sânge a căzut pe dosul mânei care strângea, strângea cu înverşunare, înăbuşind viaţa în corpul acela fraged, îngeresc...

Cunoşti locul acela, unde a căzut picătura de sânge... Eu l-am văzut a doua zi când se închegase acolo...

A murit doamna, am îngropat-o... Cine putea să vie să-mi ceară socoteală? Era o străină, fără rude aicea; pe nimeni n'avea afară de mine. Am îngropat-o în grabă, — şi cei chemaţi să vie la îngropăciune, au găsit-o îngropată. Nimeni n'a bănuit crima mea, şi n'ar fi îndrăznit nimeni să mi-o bănuească.

(Va urma)

Unui prieten

De *Vasile Stoicanea.*

Din rostul tău mângâietor, iubite,
Revărsător de viaţă şi lumină,
Căruia umiliţii i se 'nchină,
Răsar astăzi nădejdi neprihănite.

Credinţa ta-i curată ca o zină,
Nădejdile-ţi sânt mândre, înflorite;
Nici azi nu crezi în visuri risipite,
In biata lor odihnă, veşnic lină.

Nu te'nfiori de-al vieţii aprig val;
In lături dai pe ceice vreau să 'ncerce,
Să nu lupţi pentru vechiul ideal.

Păşeşti tăcut, netemător şi rece,
Ştiind de mult, c'o să ajungi la mal,
Deşi prin multe patimi vei mai trece.

cu nepăsare, orfanul nenorocit ni-ar putea spune cândva:

Flămând am fost, şi nu m'aţi săturat; străin, şi nu m'aţi cercetat; gol, şi nu m'aţi îmbrăcat.

Eugen Munteanu.

Decursul tratativelor dela Brest-Litovsc

Declaraţiile ruşilor. — Protest. — „Nu-i înţelegere". — Răspunsuri.

Un comunicat oficial, acum apărut, despre ultimele tratative de pace dela Brest-Litovsc, cuprinde următoarele:

Dupăce în 1 Martie delegaţia rusească a luat în primire proiectele tractatului de pace cu adnexele lui, delegaţia rusească a declarat că *nu voieşte să discute în comisiune* asupra acestor contracte.

S'a statorit atunci ziua de 3 Martie pentru semnarea contractelor.

Prezidentul şi membrii delegatiei ruşeşti în 2 Martie au venit în atingere cu delegaţii puterilor centrale, pentru a cere lămuriri despre punctele din proiectele tratatului de pace. Cu prilejul acesta ruşii n'au cerut nici o modificare în proiectele acestea.

In şedinţa plenară, ţinută în 3 Martie la ora 11 înainte de ameaz, sub prezidenţia ambasadorului austro-ungar *Mérey*, s'a luat înţelegere ca ministrul de externe contele *Czernin* şi secretarul de stat *Kühlmann* semneze contractele ulterior la Bucureşti.

După aceasta prezidentul delegatiei ruşeşti *Socolnicov* a dat două declaraţii. In cea dintâi se ocupă cu partea din urmă a articolului al 4-lea din tractatul de pace, în care Rusia renunţă de a interveni în noua organizare ale districtelor *Kars, Batum* şi *Ardahan*. Socolnicov declară, că hotărârea aceasta a tractatului, în considerare că însemnează schimbare de teritor fără a întreba locuitorii de acolo, — *n'o poate primi decât cu protest.*

In a doua declaraţie, Socolnicov arată că ultimatul german s'a dat atunci, când republica rusească se găsea în *starea demobilizării, şi de aceea a fost silită să primească ultimatul:* Pacea aceasta nu se întemeează pe înţelegere, zice Socolnicov. Popoarele mărginaşe ruseşti, sub pretext că li se va da dreptul dispunerii de sineşi, au fost puse sub înrâurirea Germaniei, şi totodată sau sprijinit clasele contrare ideilor revoluţiei. In acelaş fel, puterile centrale au apărat în Filanda şi Ucraina elementele duşmane revoluţiei, şi prin aceasta s'au urmărit scopuri strategice. Rusia, violentată prin *călcarea armistiţiului*, semnează acest tractat de pace fără a l discută.

In răspunsul său, ambasadorul *Mérey* şi-a exprimat părerea de rău asupra declaraţiei ruseşti. Puterile centrale au sperat şi au dorit, ca în ziua aceasta să răsune numai *glasuri de împăciuire*. Delegaţia rusească a avut putinţa să desbată şi să încerce a face schimbare în proiectele ce i s'au înaintat. Dacă le primeşte *en bloc*, nu mai are dreptul de a se jălui. *Puterile centrale resping orce răspundere pentru starea de astăzi a Rusiei.* Tratativele dela Brest-Litovsc au durat *două luni* pe lângă armistiţiu deplin. Delegaţia rusească a avut prilej deajuns să ducă la bun sfârşit opera păcii, care pornise pe temeiul deplinei înţelegeri.

Hakki paşa, într'o cuvântare mai lungă, răspunde lui Socolnicov, şi zice că Turcia stăpânise în curs de veacuri districtele Kars, Batum şi Ardahan, şi că Rusia le-a ocupat cu forţa în 1878. *Poporul acestor teritorii va avea dreptul*, conform tractatului de pace, *să hotărască asupra soţii sale viitoare de stat*, astfel nu se poate vorbi de anectări. Este vorba de repararea unei nedreptăţi făcute Turciei din partea guvernului rusesc.

La observarea lui Socolnicov, că Germania *a călcat armistiţiul*, răspunde generalul *Hoffmann* zicând, că Rusia rupând tratativele de pace, contractul de armistiţiu *şi-a perdut puterea de drept. Troţki* (care acum lipsea dela Brest-Litovsc. Red) *n'a contrazis* declaraţia aceasta făcută de secretarul de stat Külhmann în şedinţa plenară din 10 Februarie 1918.

Delegatul german *Rosenberg* constată, că nu poate să fie vorbă de siluire, de oarece Rusia era liberă *de-a primi şi de-a respinge* condiţiile puse de Germania. In Decemvrie şi Ianuarie Germania a încercat să pună temeiul păcii onorabile, care s'a zădărnicit prin lipsa de bunăvoinţă a părţii contrare.

Cu toate acestea, pacea de acum *nu este imperialistă, căci nu cere nici anectări, nici despăgubire de răsboi.* Germania şi aliaţii săi n'au de scop să sprijinească nici de cum curentele contrarevoluţionare din Rusia. Puterile centrale protestează numai împotriva agitării şi propagandei pornite în contra lor; Rusia, în afacerile sale interne, poate să hotărască ce-i place.

Delegatul bulgar, ministrul de finanţe *Toncev*, spune că puterile aliate voiesc să creeze o pace durabilă, şi să nu samene de pe acum sămânţa viitoarelor conflicte. Vorbirea lui Socolnicov crează o atmosferă, care nu corespunde cu intenţiunea aceasta. Dacă Rusia a ajuns în situaţia de astăzi, aceasta nu este alt ceva, decât resultatul *politicei sale neprevăzătoare.*

După un contra răspuns al lui *Socolnicov*, care îşi apără şi mai departe punctul său de vedere, a mai vorbit generalul *Hoffmann*. Şedinţa plenară s'a închis la 2 ore d. a. şi s'a deschis la 4 ore d. a. pentru subscrierea contractelor de pace şi a adnexelor. Subscrierea s'a terminat la 5 şi jumătate.

La sfârşit s'a ridicat ambasadorul *Mérey* şi a zis:

Nu pot lăsa să treacă actul acesta sărbătoresc, săvârşit acum, fără a da expresiune nădejdii noastre sincere, că pacea semnată astăzi va face cu putinţă să se restabilească între poporul Rusiei şi între grupul puterilor noastre, după un răsboi de peste trei ani şi jumătate, earăş vechiul raport prietenesc.

Mulţumind biroului şi tălmacilor pentru lucrărea desfăşurată în cursul tratativelor, prezidentul Mérey declară încheiate desbaterile asupra păcii.

Iaponia şi Rusia

Un corespondent al ziarului *Budapesti Hirlap* a avut de curând o convorbire cu baronul Richthofen, fost consilier de ambasadă şi cunoscător temeinic al raporturilor de putere din orient.

Baronul Richthofen, între altele zice: Deşi nu avem ştiri pozitive, totuşi e de presupus, că Iaponia va păşi împotriva Rusiei. Politica antantei faţă de Rusia se acomodează constelaţiunilor politice.

De prezent Inţelegerea păstrează atitudine duşmănoasă faţă de Rusia din cauza păcii încheiate de puterile centrale cu guvernul bolşevikilor. E posibil însă să se schimbe guvernul în Rusia. In cazul acesta atitudinea duşmănoasă a Iaponiei se va domoli.

Putem afirma cu siguranţă că lucrurile ce se petrec în Azia orientală nu influenţează interesele militare germane iar *păşirea Iaponiei nu e decizătoare pentru sfârşitul răsboiului.*

Puterile centrale se bazează pe poporaţia din vestul Rusiei iar Iaponia şi Anglia fără a ţinea socoteală de dreptul de dispunere de sineş al popoarelor, îşi măresc teritoriile pe pământ siberian şi persian.

Se înţelege, că America nu e indiferentă faţă de starea aceasta a lucrurilor. De bună seama, că înainte de declararea răsboiului american, între Washington şi Tokio s'a ajuns la acordul, că înaintarea japonezilor pe teritor rusesc se face cu aprobarea Americei.

In astfel de stări nu se poate realiza planul unei alianţe între puterile centrale şi Iaponia. De aici se explică faptul, că puterile centrale se năzuesc să restaureze Rusia nouă, iar Inţelegerea să o slăbească.

Mersul răsboiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului preşedinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 6 Martie, (Of.) Pe frontul *italian* nici o întâmplare deosebită.

Budapesta, 7 Martie. (Of.) Nici un eveniment deosebit.

Şeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 6 Martie. (Marele cartier general). Frontul *vestic:* Grupurile de armate ale principelui de coroană Rupprecht şi ale principelui moştenitor german: Duşmanul a îndreptat atacuri în contra poziţiilor noastre aflătoare la nord de Lys. Lângă Vaasten am respins în luptă de aproape o înaintare puternică engleză. De ambele maluri ale Scarpei, şi în legătură cu recunoaşterile noastre succese, la nord şi sudvest de St. Quentin s'a redeşteptat activitatea răsboinică. Pe unele sectoare luptă de tunuri. Detaşamentele noastre de asalt au pătruns, în ţinutul dela Ornes, în şanţurile franceze şi au făcut 28 prisonieri.

Grupul de armate al principelui Albrecht de Württemberg: La sudul canalului Rin — Marna, în valea Tann lângă Altkirch, francezii au desvoltat vie activitate.

Pe celelalte fronturi nimic de raportat.

Berlin, 7 Martie. (Marele cartier general). Frontul *vestic:* Grupul de armate ale principelui de coroană Rupprecht: La nordvest de Dixmuiden detaşamentele noastre de asalt au adus din atacul pornit asupra duor maiere belgiene trei ofiţeri, şi 114 soldaţi şi câteva mitraliere. Am respins mai multe înaintări de recunoaştere engleze.

Grupul de armate al principelui moştenitor german: Artileria franceză a desfăşurat pe multe locuri ale frontului activitate vie. La nordvest de Avocourt detaşamentele noastre de asalt au pătruns adânc în poziţiile franceze, şi după luptă aspră şi după distrugerea mai multor şanţuri de scutire s'au napoiat cu 12 prisonieri.

In luptă aeriană am împuşcat ieri 29 de aeroplane duşmane şi două baloane captive. Căpitanul cavaler *Tutschek* a obţinut a 26. victorie aeriană.

Bombele aviatorilor englezi, aruncate asupra unui spital din Turcoing, au omorât numeroşi locuitori francezi.

Nici o noutate pe celelalte fronturi.

Ludendorff.

NOUTĂŢI

Predică în catedrală. Ciclul de predici, în catedrala noastră, se continuă în Duminica lăsatului de carne, în 25 Februar st. v. Va predica protoiereul asesor consistorial, părintele *Matei Voileanu.*

*

Import din Ucraina. Din Viena se anunţă, că delegaţiunea ucraineană a luat asupra sa obligamentul de a furniza puterilor centrale până la 15 Aprile a. c. treizeci de mii vagoane de bucate, două mii vagoane de carne şi o mie de vagoane de poame uscate. Puterile centrale în schimb vor da Ucrainei maşini agricole.

*

Ce teritor capătă Turcia din Rusia? In temeiul contractului încheiat cu Rusia, graniţele Turciei se vor întinde asupra unor teritorii, care au fost proprietatea Rusiei. Turcia va redobândi nu numai oraşul Erzerum şi ţinutul, ci şi trei guvernamente: Kars, Ardahan şi Batum. Prin aceasta hotarele vechi ale Turciei se lărgesc cu aproape 100 chilometri pe fostul teritor rusesc.

*

Dispenzarea învăţătorilor împărţiţi la serviciu auxiliar. Kü ügy-Hadügy scrie, că în urma unei ordonanţe a ministrului de răsboi, învăţătorii aflători după front vor fi supuşi unei cercetări nouă pentru constatarea capabilităţii de serviciu. Cu excepţia anilor 1899—1894 vor fi dispensaţi până la 15 Iulie a. c. toţi acei învăţători, cari vor fi aflaţi neapţi pe timp durabil, sau apţi numai pentru serviciul de pază. Ordinaţiunea se referă numai la învăţători *de stat* şi învăţători aplicaţi la şcoale *din oraşe.*

*

Limba maghiară la universitatea din Berlin. Bugetul instrucţiunii publice al Prusiei are pe anul curent o poziţie referitoare la înfiinţarea unui *institut maghiar* şi a unei biblioteci maghiare în cadrele universităţii din Berlin.

*

Comisari la alegerea de mitropolit din Blaj. Am anunţat, că la alegerea de mitropolit din Blaj, în calitate de comisar regesc va asista dl Dr. Iosif Siegescu, profesor universitar, ca comisar din cler. Se vesteşte, că fostul ministru de interne, dl Ugron Gábor, va fi comisar civil regesc la alegere.

*

Dăruire. Domnul *Dionisie Negru*, farmacist în Reşiţa, a dăruit fondului elevilor bolnavi dela gimnaziul rom. gr.-or. din Brad suma de 100 cor. în amintirea neuitatei sale mame Maria Negru n. Morariu. Primească mulţumite! Brad, 26 Febr. 1918. — *Direcţiunea gimnazială.*

*

Chemarea glotaşilor apţi de serviciu fără arme. Ziarul *Zeit* are informaţie, că în zilele proxime vor fi chemaţi la serviciu militar acei glotaşi, cari au fost asentaţi pentru serviciu fără armă. Prin chemarea lor se vor întregi lacunele ce se vor ivi prin concediarea glotaşilor de 42—50 ani.

*

Profesori maghiari în şcoale secundare din Sârbia. Guvernamentul militar imp. şi reg. din Sârbia intenţionează să aplice la şcoalele secundare ce se vor deschide în Sârbia, profesori în scopul propunerii limbii maghiare. In lipsa de concurenţi pregătiţi pentru asemenea şcoale, se primesc învăţători şi învăţătoare dela şcoale civile sau primare. Doritorii pot să-şi înainteze petiţiile la adresa numitului guvernament în Belgrad. Concurenţii trebue să cunoască în scris şi citit limba sârbească sau croată.

*

Post de notar. Pentru ocuparea postului de notar al comunei *Porceşti* din comitatul Sibiului, cercul Cisnădiei, s'a publicat concurs cu terminul de *15 Martie* n. Petiţiile se înaintează cătră pretorul cercului în Cisnădie.

*

Căzuţi în răsboi. Deutsches Phil. Blatt scrie, că au murit ca eroi 2155 profesori din Germania.

*

Teatru cinematograf. Se reprezintă la *Apollo*, în Strada Schevis, Sâmbătă în 9 Martie: *Odaea Nr. 7.* Duminecă şi Luni, în 10 şi 11 Martie: *Prinţul teatrului.* In pregătire: Umbrela Sfântului Petru, Fedora, Loja Nr. 13, piese senzaţionale.

Mulţumită

Tuturor celor ce din tristul prilej al răposării iubitului şi unicului nostru fiu şi frate *Ionel*, ni-au adresat cuvinte şi scrisori de mângâiere, cum şi rudeniilor şi pretinilor, cari i-au eternizat memoria prin donaţiuni în scopuri bisericeşti şi şcolare, le exprimăm adânc simţita noastră mulţămită.

Săliştе, 1 Martie 1918.

Dumitru Lăpădat şi familia.

Primirea elevilor în Institutul surdo-muţilor din Timişoara

Inspecţionarea institutului subvenţionat de stat a surdo-muţilor din Timişoara primeşte spre înscriere elevi pe anul şcolar viitor 1918—1919.

Pentru primire în institutul sus numit pot petiţiona numai părinţii ai căror prunci în etate de 7—10 ani sânt din comitatul Timişului, Caraş-Severinului, sau al Torontalului.

In clasele superioare se primesc şi elevi, cari nu din naştere, ci abea mai târziu au devenit surdo muţi.

Primirea în şcoala surdo-muţilor trebue cerută dela inspecţionarea institutului; petiţiunea se trimite la direcţiunea institutului.

La petiţie au să se alăture următoarele documente:

1. Extras de naştere (carte de botez);
2. Atestat dela medic, în care se dovedeşte cauza asurzirii;
3. Testimoniu de vaccinare;
4. Testimoniu dela comună, despre starea materială a părinţilor; în caz când acest testimoniu e de paupertate, petiţia este scutită de timbru;
5. Părinţii, cari dispun de stare materială, şi pot plăti pentru susţinerea pruncului în şcoală, sânt datori a alătura la petiţie un act oficial, în care se obligă la plătirea regulată a ratelor de trebuinţă.

Tipăriturile pentru adnexele de sub punctele 2 şi 4 se capătă gratis dela direcţiunea şcoalei.

Părinţii cari plătesc pentru susţinerea pruncului pe an 400 cor., sau cel puţin 200 coroane, vor fi preferiţi.

De elevii fără avere se va îngriji institutul.

Părintele însă este îndatorat să dovedească cu documente, că nu poate să plătească.

Didactrul pe an este 40 de coroane. Părinţi fără nici o avere sânt scutiţi şi de această sumă mică.

Pentru întreţinere este a se plăti în fiecare lună. Didactrul se poate plăti în două rate.

De haine sânt îndatoraţi a se îngriji părinţii.

Interesaţii au să-şi înainteze petiţiile cât mai curând, dar cel mai târziu până în 15 Iunie 1918 la direcţiunea Institutului surdo-muţilor din Timişoara.

„CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) în SĂLIŞTE".

Convocare.

P. T. Membrii «Cassei de păstrare (reuniune) în Săliste» sunt invitaţi la

a XXXIV-a adunare generală ordinară,

conform §. 15 din statute, pe **Joi în 28 Martie st. n. 1918, la 3 ore p. m.** în sala festivă a şcoalei gr.-or. rom. din Sălişte, pe lângă următorul

Program:

1. *Deschiderea şi constituirea adunării generale.*
2. *Raportul direcţiunii.*
3. *Raportul consiliului de inspecţiune.*
4. *Stabilirea bilanţului pro 1917 distribuirea profitului net şi votarea absolutorului.*
5. *Urcarea capitalului social.*
6. *Modificarea § lor 3, 10, 16, 21 şi a alineatului 2 din §. 8.*
7. *Alegerea a 2 membri în direcţiune cu mandat de 6 ani.*
8. *Autorizarea direcţiunii de a face eventualele schimbări reclamate de tribunalul reg. ca for comercial.*

Domnii membri cu vot decisiv, — adecă aceia, cari sunt trecuţi cu cel puţin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt în sensul dispoziţiunilor §. 10 din statute rugaţi a-şi depune părţile de fondare şi documentele de plenipotenţă la cassa institutului cel mult până în 26 Martie, iar la institutele cari sunt membre la «Solidaritatea» până la 24 Martie 1918.

Sălişte, în 3 Martie 1918.

Direcţiunea.

1—1 (46)

Contul Bilanţ.

Active.

		Cor. fil.
Cassa în numărar	239,931·66	
Bon în Giro-Conto la banca austro-ungară	6,049·25	245,980·91
Cambii	303,672·50	
Cambii cu acop. hipotecară	127,108·—	430,780·50
Imprumuturi hipotecare		504,671·16
Conturi curente cu acoperire		1.260,679·26
Credite personale		101,820·50
Efecte publice*)		1.591,784·—
Acţii dela diverse bănci		220,380·—
Capitele elocate la alte bănci		300,968·—
Casele institutului		94,000·—
Realităţi de vânzare		1,829·97
Imprum. din fondul de binefaceri		52,098·09
Depunerea înfiinţând. spital public în Sălişte		93,275·77
Depunerea fondului de pensiune		49,076·23
Mobiliar	3,800·—	
Amortizare	400·—	3,400·—
Debitori		27,422·27
Interese trans. rest. la împrum. hipotec.		19,636·16
		4.997,802 82

*) Din acestea efecte de stat N. K. 615,854·—

Pasive.

		Cor. fil.
Capital societar		500,000·—
Fondul de rezervă	225,645·79	
Fondul de binefaceri	52,098·09	
Fondul unui spital public în Sălişte	93,275·77	
Fondul de pensiune	49,076·23	420,095·88
Depuneri spre fructificare		3.988,764·63
Creditori		7,863·39
Dividende neridicate		5,856·—
Interese anticipate pro 1918		5,076·25
Profit transpus din anul trecut	2,450·61	
Profit net	67,696·06	70,146·67
		4.997,802·82

Contul Perdere şi Profit.

Debit.

		Cor. fil.
Interese:		
pentru depuneri spre fructificare		136,671·83
Spese:		
salare şi bani de cvartir	41,178·54	
marce de prezenţă	1,345·—	
imprimate, registre, porto, diverse	8,416·78	50,940·32
Contribuţiune:		
directă	9,559·37	
10% după interesele dep.	13,667·19	23,226·56
Amortizări:		
din casele institutului	1,000·—	
din mobiliar	400·—	1,400·—
Profittranspus din anul trecut	2,450·61	
Profit net	67,696·06	70,146·67
		282,385·38

Credit.

		Cor. fil.
Profit transpus din anul trecut		2,450·61
Interese:		
dela cambii	46,422·68	
dela împrumuturi hipotec.	57,373·56	
dela credite de cont-curent	52,203.63	
dela credite personale	16,017·77	
dela efecte	82,086·14	
dela capitale elocate la alte bănci	17,354·49	271,358·27
Chirii		3,403·42
Proviziuni, profit la monete şi alte venite		5,173·08
		282,385·38

La finea anului 1916 au fost 328 membri, în anul 1917 au repăşit 2 membri, de nou a întrat 1 membru, la finea anului 1917 au fost 327 membri cu 2500 părţi de fondare.

Sălişte, la 31 Decemvrie 1917.

DIRECŢIUNEA:

Dr. N. Calefariu m. p., prezident. **C. Herţia** m. p., dir. executiv. **Dr. I. Lupaş** m. p., **Dr. I Stroia** m. p.

D. Lăpădat m. p. **D. Roşca** m. p. **I. Chirca** m. p. **I. Popa** m. p.

Petru I. Comşa m. p. **I. Bârzan** m. p. **I. Răcuciu** m. p.

Subsemnatul consiliu de inspecţiune am examinat conturile prezente şi le-am aflat în deplină regulă şi în consonanţă cu registrele institutului.

Sălişte, în 3 Martie 1918.

Dr. D. Borcia m. p. **I. Schitea** m. p. **C. Criştiu** m. p. **P. Giura** m. p.

„DECEBAL",

institut de credit şi economii, societate pe acţii în Deva.

Convocare.

Domnii acţionari ai institutului de credit şi economii «DECEBAL», societate pe acţii în Deva, se învită conform §-lui 17. din statute la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ţineà în **Deva la 20 Martie st. n. 1918**, la 2 ore d. a., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. *Constituirea şi designarea alor doi notari şi doi scrutinători.*
2. *Raportul direcţiunii, prezentarea conturilor: Bilanţ, Profit şi Perdere pe anul 1917, raportul comitetului de supraveghiare şi hotărârea asupra profitului curat, fixarea marcelor de prezenţă pe anul 1918.*
3. *Alegerea a 3 membri în direcţiune pe timp de 3 ani (§ 32. din statute).*
4. *Eventuale propuneri.*

In lipsa membrilor receruţi adunarea se va ţineà în înţelesul §-lui 23 din statute la 27 Martie 1918 tot la timpul şi în locul indicat.

Domnii acţionari, cari doresc a luà parte la această adunare fie în persoană, fie prin plenipotenţă, au să depună acţiile şi plenipotenţele la cassa institutului sau la cassa altor institute, membre ale «Solidarităţii» conform §-lui 20 din statute.*)

Din şedinţa ordinară a direcţiunii ţinută la 20 Februarie 1918.

Dr. Ioan Dobre m. p., v.-preşedinte. 1—1 (44) **Dionisie Ardelean** m. p., notar.

*) 20. Numai acei acţionari au drept de vot, cari sunt trecuţi ca proprietari de acţii în registrul societăţii cu cel puţin 3 luni înainte de terminul adunării generale şi cari îşi depun cu 24 ore înainte de aceasta, pe lângă revers acţiile lor, eventual la locuri designate prin direcţiune.

Avizul despre depunerea acţiilor la locurile designate, are să sosească cu 24 ore înainte de ţinerea adunării, altcum se priveşte de întârziat.

Contul Bilanţ cu 31 Decemvrie 1917.

Active—Vagyon. **Mérlegszámla 1917. évi december hó 31-én.** **Pasive—Teher.**

		K f
Cassa în numărar — Pénztár készlet		21,331·82
Bon la alte bănci — Követelések más bankoktól		154,186·75
Cambii de bancă escontate — Váltótárca		60,496·—
Imprum. pe oblig. — Kölcsönök kötelezv.		124,978·—
Efecte — Értékpapirok		15,700·—
Casa institutului — Intézeti ház		35,000·—
Realităţi — Ingatlanok		7,315 85
Plătiri la «Pénzintézeti központ» — Befizetés a Pénzint. központ részjegyre		800·—
Pesti Hazai Első Takarékpénz. Egyesület		164·—
		419,972·42

		K f
Capital societar — Részvénytőke		60,000·—
Fonduri — Tartalékok:		
Fondul de rezervă — Tartalékalap	35,000·—	
Fondul special de rezervă — Külön tartalékalap	2,384·84	
Fond. dub. — Veszteségalap	776·60	
Fond. de penz. — Nyugdíjalap	1,735·04	39,896·48
Depuneri spre fruct. — Takarékbetétek		294,095·76
Creditori — Hitelezők		4,245·76
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék		506·—
Interese transitoare — Átmeneti kam.		13,437·50
Profit curat — Tiszta nyereség		7,790·92
		419,972·42

Contul Profit şi Perdere

Debit—Tartozik. **Nyereség- és Veszteség-számla.** **Credit—Követel.**

		K f
Interese de depuneri spre fruct. — Takarékbetéti kamat		10,549·43
Spese — Költségek:		
de birou — irodai	3,099·32	
salare — fizetések	7,200·—	10,299·32
Dare — Adók:		
directă şi aruncuri — egyenes és pótadó	3,508·04	
10% după int. de dep. — Betétkamatadó	1,066·57	4,574·61
Marce de prezenţă — Jelenléti dijak		314·—
Amortizare — Leirások:		
dela efecte — értékpapiroknál		354·—
din mobiliar — leltárszámlán		600·—
Profit curat — Tiszta nyereség		7,790·92
		34,482·28

		K f
Interese — Kamatok:		
de escont — váltók után	8,325·70	
de oblig. — kötelezvények után	15,012·03	
după depuneri proprii — saját betétek után	3,400·27	26,738·—
Provizii — Jutalékok		4,802·28
Venite la realităţi — Ingatlanok jöved.		2,032·—
Venite dela efecte — Értékpapirok jöv.		910.—
		34,482·28

Deva, la 31 Decemvrie 1917.

Alexandru Moldovan sen. m. p., director executiv — igazgató. **Ioan Antal** m. p., contabil — könyvelő.

DIRECŢIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Ioan Dobre m. p., v. preşedinte — h. elnök. Alexandru Petreu m. p.

Dr C. Moldovan m. p. Dr. P. Groza m. p. I. Botean m. p. V. Candrea m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente şi le-am aflat exacte. — Alólirott felügyelő-bizottság jelen számlákat megvizsgálta és helyesnek találta.

Deva, la 8 Februarie 1918.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSAG:

Dominic Raţiu m. p. A. Lesnican m. p. I. Petrovits m. p. N. Duma m. p.

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comşa. Editura şi tiparul tipografiei arhidiecezane.